

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek (przewodniczący)

SSN Piotr Sławomir Niedzielak (sprawozdawca)

SSN Jacek Wygoda

w sprawie adwokata D. C.

obwinionego o czyn z § 21 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu w
zw. z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej

na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 lipca 2019 r.

skargi obwinionego

na orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury w [...]

z dnia 9 marca 2019 r., sygn. akt WSD [...]

postanowił:

oddalić skargę.

UZASADNIENIE

Z. C., pismem z dnia 9 czerwca 2015 r., wniósł do Okręgowej Rady Adwokackiej w [...]. skargę na działania adwokata D. C.. Zarzucił mu, że reprezentując wnioskodawcę w postępowaniu spadkowym, przyjął w tej samej sprawie pełnomocnictwo do reprezentowania brata wnioskodawcy – M. C.,

bez wiedzy wnioskodawcy, w sytuacji naruszenia konfliktu interesów obydwóch stron.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Rady Adwokackiej w [...], postanowieniem z dnia 23 czerwca 2015 r., w sprawie o sygn. akt RD [...], odmówił wszczęcia postępowania. Wnioskodawca złożył na to postanowienie odwołanie.

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w [...], w sprawie o sygn. akt SD [...], uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do dalszego prowadzenia.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w [...], postanowieniem z dnia 27 października 2016 r., w sprawie o sygn. akt RD [...], przedstawił Adwokatowi D. C. zarzut naruszenia § 21 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu w zw. z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze.

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w [...], orzeczeniem z dnia 14 czerwca 2017 r., sygn. akt SD [...] na podstawie art. 17 § 1 pkt. 3 k.p.k. w zw. z art. 95n ustawy Prawo o adwokaturze umorzył postępowanie wobec Adwokata D. C., obwinionego o to że: podjął się prowadzenia sprawy w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po zmarłym T. C., jako pełnomocnik spadkobierców Z. C. i M. C. prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Z., sygn. akt I Ns [...], posiadając jednocześnie umocowanie z dnia 24 listopada 2004 r. udzielone przez M. C. do zbycia całego przysługującego mocodawcy udziału w spadku po T. C. oraz zawierając z M. C. w dniu 24 listopada 2014 r. umowę przedwstępną sprzedaży udziału w spadku po T. C., co spowodowało, iż wynik prowadzonej sprawy dotyczył jego majątku, tj. o czyn z § 21 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu w zw. z art. 80 ustawy prawo o adwokaturze, z powodu znikomej społecznej szkodliwości czynu.

Odwołanie od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w [...]. wniosła pełnomocnik wnioskodawcy Z. C. – adw. M. H.-K.. Zaskarżyła je w całości. Zarzuciła orzeczeniu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę orzeczenia przez przyjęcie, że podjęcie się reprezentacji brata Z. C. w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po uprzednim nabyciu od niego udziału przysługującego mu

spadku, nie dotyczy osobiście adwokata i jego majątku, w sytuacji nabycia udziału w spadku przez adwokata za kwotę stanowiącą nawet nie połowę wartości udziału w spadku, a następnie w sprawie o dział spadku domaganie się z tytułu nabytego udziału kwoty dwukrotnie wyższej, co oznacza, że na transakcji nabycia udziału w spadku od M. C. adwokat chciał zarobić kwotę ponad 30 000 zł poza wynagrodzeniami, które otrzymał od strony postępowania Z. C. i M. C.,

2. naruszenie prawa materialnego, tj. :

2.1 § 22 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu poprzez uznanie, że udzielenie porad prawnych i przyjęcie pełnomocnictwa od uczestnika postępowania M. C. w sytuacji, gdy obwiniony był pełnomocnikiem Z. C. nie stanowi naruszenia przez obwinionego tych zasad,

2.2 § 46 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu poprzez uznanie, że przyjęcie pełnomocnictwa od brata Z. C., którego był pełnomocnikiem do reprezentacji w tym samym postępowaniu, bez zgody i wiedzy Z. C. mimo wiedzy, że ich interesy są sprzeczne co do sposobu działu spadku oraz utajnienie przed swoim klientem Z. C. zawarcia w dniu 24 listopada 2014 r. umowy przedwstępnej zakupu udziału w spadku i tym samym wstąpienie w prawa strony i nie wypowiedzenie pełnomocnictwa przez adwokata nie stanowiło naruszenia wskazanych zasad,

2.3 § 21 Zasad etyki adwokackiej i godności zawodu przez uznanie, że wskazany przepis stanowi „bezwzględny zakaz podejmowania się prowadzenia sprawy, której wynik może dotyczyć jego majątku, dotyczy w szczególności spraw, w których interes stron są rozbieżne” podczas gdy zakaz wynikający z normy nie jest ograniczony do spraw niespornych,

2.4 art. 115 § 2 k.p.k. w zw. z art. 95n ustawy prawo o adwokaturze przez błędne uwzględnienie dla oceny szkodliwości społecznej zachowania obwinionego po dokonaniu czynu.

W związku z tymi zarzutami pełnomocnik wnioskodawcy wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu Izby Adwokackiej w [...].

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury, orzeczeniem z dnia 16 grudnia 2017 r., w sprawie o sygn. akt. WSD [...], zaskarżone orzeczenie uchylił i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Od powyższego orzeczenia obwiniony wniósł skargę. Zarzucił orzeczeniu:

1. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 95d ustawy prawo o adwokaturze polegającą na uchyleniu zaskarżonego orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w [...] z dnia 14 czerwca 2017 r., w sprawie o sygn. akt SD [...] i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania w sytuacji, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy i ocena postępowania obwinionego dawała podstawy do umorzenia postępowania na podstawie art. 95d ustawy prawo o adwokaturze,
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na uznaniu, że zdarzenie zarzucone obwinionemu nie ogranicza się jedynie do naruszenia § 21 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu w zw. z art. 80 ustawy prawo o adwokaturze, ale powoduje również naruszenie § 22a i § 46 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu.

W związku z tymi zarzutami obwiniony wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy właściwemu sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik wnioskodawcy, w odpowiedzi na skargę obwinionego, wniosła o jej oddalenie i obciążenie obwinionego zwrotem poniesionych kosztów według nom prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 21 listopada 2018 r., w sprawie o sygn. akt I DSI 5/18, uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Adwokatury do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury orzeczeniem z dnia 9 marca 2019 r., w sprawie o sygn. akt WSD [...], uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu Izby Adwokackiej w [...].

Na powyższe orzeczenie obwiniony wniósł skargę. Zarzucił orzeczeniu:

1. naruszenie art. 454 § 1 k.p.k. poprzez jego niewłaściwą interpretację i nieprawidłowe zastosowanie,
2. niewykonanie przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury obowiązków nałożonych na niego przez Sąd Najwyższy Izbę Dyscyplinarną w wyroku z dnia 21 listopada 2018 r. w sprawie o sygn. akt I DSI 5/18,
3. niewskazanie uchybień Sądu I instancji przy jednoczesnym uzupełnieniu materiału dowodowego i jego prawidłowej ocenie,
4. lakoniczne stwierdzenie dokonania powyżej wskazanych działań i wskazanie, że na tej podstawie istnieją podstawy do skazania,
5. nie wykazanie przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny na czym i w oparciu o jakie dowody opiera swój pogląd.

W obliczu tak sformułowanego zarzutu obwiniony wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Najwyższy Izba Dyscyplinarna zważył co następuje:

Wywiedziona skarg nie jest trafna i podlegała oddaleniu.

Analiza zaskarżonego orzeczenia, przez pryzmat podniesionych przez obwinionego zarzutów i w konfrontacji z dokonanymi przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury czynnościami, nie daje obiektywnej podstawy do zakwestionowania zaskarżonego orzeczenia.

Podstawą prawną do oddalenia wniesionej skargi jest art. 539 lit. a § 3 k.p.k., który stanowi, że skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. albo uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Katalog ten jest zamknięty a rozszerzająca interpretacja przywołanych przepisów jest niedopuszczalna. Tymczasem skarżący podnosi naruszenie przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury art. 454 § 1 k.p.k., który to przepis, jak wyżej wskazano nie może stanowić podstawy do wniesienia skargi.

Należy podnieść, że Sąd II instancji wykonał zalecenia Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej zawarte w orzeczeniu z dnia 2 listopada 2018 r. Uzupełnił przewód sądowy i wskazał podstawę prawną rozstrzygnięcia, uznając że doszło do rażącego naruszenia przepisów postępowania dotyczących przewodu sądowego (art. 385-405 k.p.k. w zw. z art. 95 n prawa o adwokaturze). W rezultacie uznał, że istnieją podstawy do wydania orzeczenia o treści odmiennej niż wydane przez Sąd I instancji, tj. przypisania obwinionemu zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego. Wbrew zarzutowi podniesionemu w skardze, nie miał przy tym obowiązku szczegółowego opisanie przeprowadzonych dowodów, gdyż postępowanie toczyło się jawnie, z udziałem stron.

W zaistniałej sytuacji, zgodnie z przywołanym przez skarżącego przepisem art. 454 § 1 k.p.k., Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury, rzecz jasna, nie mógł zmienić, ani utrzymać w mocy zaskarżonego orzeczenia. Mógł jedynie je uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.